

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej w polskiej polityce bezpieczeństwa w okresie prezydentury Williama J. Clintona (1992-2000)

Spis treści

Wykaz ważniejszych skrótów

Wstęp

Rozdział 1. Uwarunkowania polityki bezpieczeństwa Polski w latach 90. XX w.

1. Uwarunkowania wewnętrzne
 - a. Czynniki historyczne
 - b. Czynniki geograficzne
 - c. Czynniki ekonomiczne
 - d. Czynniki społeczno-demograficzne
 - e. System polityczno-prawny
 - f. Siły zbrojne
2. Uwarunkowania zewnętrzne

- a. Stosunki bilateralne z sąsiadami
- b. Członkostwo Polski w ugrupowaniach regionalnych Europy Środkowej.

Rozdział 2. Podstawowe priorytety polityki bezpieczeństwa Polski w latach 90. XX w.

1. Polska w nowej sytuacji geopolitycznej
2. Kształtowanie się koncepcji polskiej polityki bezpieczeństwa i jej ostateczny wybór
3. Nowa strategia bezpieczeństwa kraju

Rozdział 3. Charakter stosunków ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej w okresie prezydentury Williama J. Clintona

1. Cele polityki amerykańskiej w Europie Środkowej i Wschodniej
2. Priorytetowe znaczenie kontaktów ze Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie

bezpieczeństwa

3. Polsko amerykańska współpraca w dziedzinie wojskowości

4. Rola Stanów Zjednoczonych w dążeniu Polski do NATO

Rozdział 4. Polskie aspiracje do uczestnictwa w NATO i ich spełnienie

1. Założenia polskiej polityki bezpieczeństwa względem NATO

a. Nawiązanie stosunków Polski z NATO

b. Partnerstwo dla Pokoju oraz Północnoatlantycka Rada Współpracy

c. Negocjacje w sprawie członkostwa w NATO

2. Praktyka współpracy wojsk polskich z armią amerykańską w ramach Partnerstwa dla Pokoju i NATO do 2000 r.

Zakończenie

Bibliografia

Wstęp

Wydarzenia sprzed ponad dwudziestu lat, powstanie Solidarności, a potem zmiany, które były pochodną rozmów Okrągłego Stołu wywarły ogromne piętno na określenie nowych priorytetów w polskiej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa. Od 1989 r. Polska coraz łaskawszym okiem patrzyła w stronę państw Europy Zachodniej i Ameryki Północnej, a również one wspierały demokratyczne przemiany, które zachodziły nie tylko w Polsce, ale i w innych krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Naturalną konsekwencją tego procesu stało się dążenie do zacieśnienia więzi w ramach organizacji europejskich i euroatlantyckich.

Na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego stulecia rozpatrywano wiele możliwych koncepcji polityki bezpieczeństwa w pełni niepodległej Polsce. W wyniku podjętej na szeroka skalę debaty publicznej prawie jednogłośnie opowiedziano się za odrzuceniem koncepcji neutralności i budowy systemu bezpieczeństwa regionalnego, a za przyjęciem koncepcji integracji z Unią Zachodnioeuropejską, Organizacją Paktu Północnoatlantyckiego (NATO) oraz wzmocnieniem Systemu KBWE/OBWE. O ile pierwsza z tych organizacji ma charakter czysto lokalny, europejski, to dwie następne międzykontynentalny, a dodatkowo ważną, w przypadku NATO wręcz dominującą rolę odgrywają w nich Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

W wyniku zakończenia Zimnej Wojny, upadku Związku Radzieckiego i systemu organizacji, w których państwo to wiodło prym (Rada Wzajemnej Współpracy

Gospodarczej, Układ Warszawski), jednym światowym mocarstwem, potęgą militarną, polityczną, gospodarczą i demograficzną stały się Stany Zjednoczone. To również kraj, w którym zamieszkuje ogromna, ponad dziesięciomilionowa rzesza Polaków i Amerykanów polskiego pochodzenia. Na początku lat 90. zdecydowano w Polsce, że właśnie ze Stanami Zjednoczonymi będzie sprzęgnięta nasza polityka bezpieczeństwa.

W swojej pracy zdecydowałem się opisać rolę Stanów Zjednoczonych, którą odgrywały w polskiej polityce bezpieczeństwa a latach 1992-2000. Jest to okres ośmiu lat, kiedy to Gabinet Owalny w waszyngtońskim Białym Domu zajmował reprezentant Partii Demokratycznej William Jefferson Clinton III. Na początku pierwszej kadencji Clintona uważano, że skupi się on na sytuacji wewnętrznej kraju. Wszak takie zapewnienia pozwoliły mu wygrać z pragnącym pełnić obowiązki prezydenta drugą kadencję Georegem Bushem Starszym, który zaangażował się w wojnę w Zatoce Perskiej. Szybko jednak okazało się, że Bill Clinton, jak często w zgodzie z amerykańską modą na zdrabnianie imion mówi się o byłym prezydencie, wcale nie zamierzał marginalizować spraw zagranicznych i bezpieczeństwa zewnętrznego, w tym sprawy Polski i Europy Środkowej. Szczególnie drugą kadencję Clintona (1996-2000) zdominowały szeroko zakrojone prace nad przygotowaniem polskiej armii i administracji do wstąpienia do NATO. To właśnie za prezydentury Clintona polscy żołnierze pierwszy raz od czasów Kościuszki i Pułaskiego, ramię w ramię, uczestniczyli w akcjach stabilizacyjnych w różnych częściach świata. Rząd Clintona przy wsparciu przez zdominowany przez członków Partii Demokratycznej Kongres, udzielał Polsce szerokiej pomocy finansowej, oświatowej (kształcenie oficerów) i logistycznej w celu osiągnięcia przez nasze wojsko standardów zachodnich.

Niniejszą pracę podzieliłem na cztery rozdziały, z których dwa pierwsze mają charakter wprowadzający w problematykę. W rozdziale I Uwarunkowania polityki bezpieczeństwa Polski w latach 90. XX wieku zawarłem podstawowe determinanty, które miały wpływ na opracowanie koncepcji naszej integracji ze strukturami euroatlantyckimi i współpracy ze Stanami Zjednoczonymi. Determinanty te podzieliłem na wewnętrzne (historyczny, geograficzny, ekonomiczny, społeczny, polityczny i wojskowy) i zewnętrzne (relacje z sąsiadami, procesy integracyjne w Europie Środkowej).

W rozdziale II Podstawowe priorytety polityki bezpieczeństwa Polski w latach 90. XX w. zdecydowałem się na dość szczegółowe omówienie propozycji przyszłości

bezpieczeństwa narodowego naszego kraju, poczynając na koncepcji admirała Piotra Kołodziejczyka (neutralność), poprzez jakiegoś rodzaju powiązanie z byłym Związkiem Radzieckim i koncepcję bezpieczeństwa regionalnego, aż do opcji związania polski z Sojuszem Północnoatlantyckim i Stanami Zjednoczonymi. W dalszej części rozdziału omawiam powstałe po 1989 r. doktryny polityki bezpieczeństwa Rzeczypospolitej.

Rozdział III Charakter stosunków ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej w okresie prezydentury Williama J. Clintona wprowadza nas w zasadniczy temat rozprawy. W rozdziale tym omawiam zasadnicze cele amerykańskiej polityki w Europie Środkowej i Wschodniej, a także priorytetowe znaczenie kontaktów politycznych ze Stanami Zjednoczonymi w dziedzinie bezpieczeństwa dla Polski i innych państw regionu. Znaczną część rozdziału poświęciłem na przybliżenie polsko-amerykańskiej współpracy w dziedzinie wojskowości. W ostatnim podpunkcie omawiam rolę Stanów Zjednoczonych w polskich dążeniach do integracji z NATO.

Ostatni IV rozdział zatytułowałem Polskie aspiracje do uczestnictwa w NATO i ich spełnienie. Ta część pracy zawiera informacje na temat integracji naszego kraju z jedną ze struktur euroatlantyckich, w których dominującą rolę, tak wojskową, jak i militarną, odgrywają Stany Zjednoczone. Bez zgody Waszyngtonu i jego pomocy Polska nie stałaby się sygnatariuszem Traktatu Waszyngtońskiego i nie objęłyby nas przepisy art. 4 o zbiorowym bezpieczeństwie członków paktu, co legło u podstaw polskiej polityki bezpieczeństwa. W rozdziale przybliżyłem historię naszych kontaktów z NATO, omawiam pierwsze fora współpracy w ramach Partnerstwa dla Pokoju i Północnoatlantyckiej Rady Współpracy, a także opisuję negocjacje członkowskie w sprawie przystąpienia do organizacji. Ostatni podrozdział opisuje również współpracę armii polskiej z amerykańską, ale nie bilateralnie, lecz w ramach najpierw Partnerstwa dla Pokoju, a potem NATO.

W pracy wykorzystywałem szeroką literaturę na temat polskiej polityki bezpieczeństwa, w tym publikacje tak wybitnych znawców problematyki, jak R. Kuźniar i S. Koziej oraz B. Balcerowicz, J. Gryz, E. Haliżak, B. Winid i wiele innych. Korzystałem również z tekstów źródłowych, a także bardzo pomocne okazało się wykorzystanie informacji zamieszczonych w Rocznikach Polskiej Polityki Zagranicznej.

Chciałem podziękować wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do napisania niniejszej pracy magisterskiej. Szczególne wyrazy wdzięczności pragnę

skierować do mojego promotora, prof. zw. dr hab. Mariana St. Wolańskiego za pomoc i przydatne wskazówki.

Liczba stron	146
Nazwa Szkoły Wyższej	Uniwersytet Wrocławski we Wrocławiu
Rodzaj pracy	licencjacka
Rok oddania	2003

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!